

Vlaamse kopgroep of Belgisch peloton?

De Standaard* - 27 Mar. 2014
Pagina 38

* De Standaard/Antwerpen, De Standaard/Limburg, De Standaard/Oost-Vlaanderen, De Standaard/Vlaams-Brabant/Brussel, De Standaard/West-Vlaanderen

Al in 1977 werd beslist dat sportbeleid gemeenschapsmaterie is, en dat sportbonden dus maar beter kunnen splitsen in een Waalse en Vlaamse vleugel. Dat het tot 2002 duurde eer het wielrennen die realiteit volgde, is tekenend voor hoe Belgische wielerbesteders vastklampen aan het ancien régime, schrijven Wim Lagae en Bart Vanreusel.

Gisteravond vond in Antwerpen een Staten-Generaal voor het Vlaamse wegwielrennen plaats. Academici, beleidsverantwoordelijken en het fietsende middenveld hebben de uitdagingen voor de koers in kaart gebracht. Hoe kunnen organisatoren en clubleiders een antwoord bieden op dalende sponsorinkomsten, besparingen van lokale overheden - remember de Kemmeltaks (DS 12 februari) - en vrijwilligers die afhaken?

Boven op deze sociaal-economische miserie hangt het zwaard van Damocles van de openbare weg boven de wielersport. Vlaanderen loopt hoog op met zijn wielersportcultuur maar dat blijkt alvast niet uit zijn urbanisatie. We tellen niet alleen wielerkampioenen, maar voeren ook de lijst aan van filekilometers en lintbebouwing. Vluchtheuvels, rotondes en andere bloembakken - remmers op maat van koning Auto - verhogen het risico van gevaarlijke wielcompetities. Wielerrouwers houden hun hart vast wanneer jonge wielrenners hun oefenkilometers moeten malen op of naast schabouwelijke fietspaden. Daarbij kan de macho wielrenner/wielerterrorist op weinig bijval rekenen van zowel harde als zwakke weggebruikers.

Actie dringt zich op: waar blijven de regionaal gespreide verkeersvrije oefencircuits op verlaten industrieterreinen, naar het model van het (wiel)circuit van Zolder? Waarom liggen de vele openluchtwielerpistes er soms onderkomen bij? Ook een beperking van het aantal deelnemers in competitie en een slimme parcoursconcentratie kunnen bijdragen tot de veiligheid van de kwetsbare coureur. Welke oplossingen heeft het wielerbeleid voor ruimteconflicten of voor (politie)kosten die op termijn kunnen worden doorgerekend?

Tegelijk moet het starre wielrennen inhaken op maatschappelijke veranderingen. Naast de volwaardige upgrade die het dameswielrennen moet krijgen, is het broodnodig in te spelen op de snel groeiende belevingsmarkt van recreanten die à la carte willen proeven van georganiseerde toertochten en competities.

Achterhoedegevechten

Het wielerbeleid moet nu vlug en slim schakelen om elementen uit het door de Staten-Generaal uitgewerkte actieplan te concretiseren. Helaas verliezen wielerbonden zich liever in uitvoerend werk en achterhoedegevechten. Visie valt niet te bespeuren. Daarenboven is er de onwil om zich aan te passen aan de Belgische bestuurlijke realiteit, waar sportbeleid sinds de jaren zeventig gemeenschapsmaterie is. Met het 'Splitsingsdecreet' van 1977 werd een beleidskader gecreëerd om de unitaire sportbonden te splitsen. Belgische koepelbonden die subsidies wensten, zouden moeten splitsen in een Vlaamse en Franstalige vleugel. Bijna alle sportbonden pasten zich daaraan en varen daar wel bij. De Belgische koepels zijn na de splitsing enkel nog verantwoordelijk voor de internationale vertegenwoordiging van de sport (bij het Internationaal Olympisch Comité en de internationale sportbond) en de organisatie van nationale competities. Pas in 2002 paste de Belgische wielerbond zich aan aan de gewijzigde staatsstructuur met de oprichting van Wielerbond Vlaanderen (WBV) en het Franstalige equivalent. Tegenover de erkenning en de subsidiëring van WBV staan basisopdrachten die het volledige spectrum van het competitieve wielrennen omvat. De taken in het recreatieve wielrennen, waar bovendien nog een concurrerende Vlaamse Wielrijdersbond actief is, zijn veelomvattend.

De wielersport staat echter haaks op deze decretale realiteit. Het toezicht op het Vlaamse niveau gebeurt immers door een ruime meerderheid van Belgische sleutelfiguren en provinciale afgevaardigden. In een natuurlijk bondgenootschap zetten ze stevast eerst hun Belgische pet op en drukken ze liever de WBV plat. Hans Vandeweghe, voormalig algemeen directeur van de Wielerbond Vlaanderen, beet zijn tanden stuk op deze achterhaalde situatie. Hij raakte verwickeld in een kluwen om de Vlaamse vleugel te ontvlechten van de Belgische schoonmoeder, die nota bene wel tuk was op de Vlaamse subsidies. Het kostte Vandeweghe, die nooit diplomatieke prijzen zal winnen, onder meer veel moeite om het zogenoemde voorrecht van de Belgische koepel om met verzekeraars te onderhandelen te doorbreken en een opvallend goedkoper verzekeringscontract voor de Vlaamse leden uit de brand te slepen. Onlangs is het paard van Troje, de roepnaam van Vandeweghe onder Belgische bestuurders, door de raad van bestuur van de WBV ontslagen. De personeelsleden - en zij niet alleen - vrezden een restauratie van het ancien régime waarbij de Belgische koepel als een touwtrekkersbond de Vlaamse vleugel aanstuurt.

Provinciale baronnen

Wielerbond Vlaanderen en het grassroots wegwielrennen lijken dus de grote verliezer van de machtsstrijd tussen de wielerbonden. De krachtlijnen van de st(r)aten-generaal wielrennen verdienen een strikte beleidsovername en mogen geen begrafenissen eerste klas krijgen. Daarom moeten de Vlaamse sportadministratie Bloso en het kabinet van de minister van Sport een taskforce wielrennen

oprichten vergelijkbaar met de taskforce die in een meer efficiënte Vlaamse topsportstructuur resulteerde. Hoog tijd om binnen de krijtlijnen van het huidige (of nieuwe?) sportdecreet de taken en gangmakerrol van vleugel en koepel af te bakenen. Kan dan, zoals bij de hervormde Vlaamse Basketballiga, ook meteen komaf gemaakt worden met het remmende bestuursniveau van de provinciale baronnen? Wordt binnen recreatief wielrijden het aanbod van twee concurrerende wielerbonden eindelijk gerationaliseerd, zoals in de gymnastieksport al gelukt is? Ter herinnering: al in 1935 was de spanning te snijden tussen de in Antwerpen net opgerichte Vlaamse wielerbond en de op Brussel georiënteerde Belgische wielerbond. Overdrijft het wielrennen niet in het koesteren van zijn tradities?

Wim Lagae en Bart Vanreusel

Copyright © 2012 Corelio. Alle rechten voorbehouden